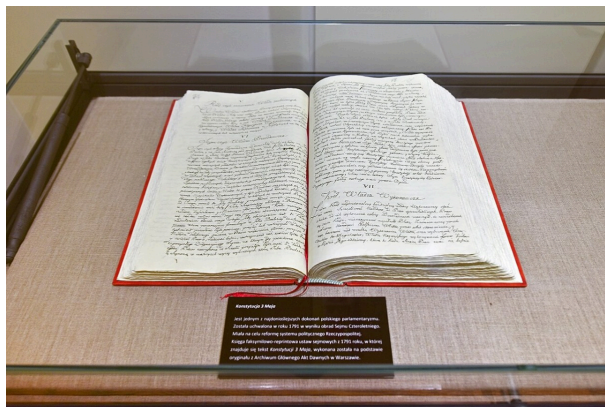

Święto Konstytucji 3 Maja

Święto Narodowe Trzeciego Maja obchodzimy w rocznicę uchwalenia przez Sejm Wielki wiekopomnego aktu prawnego – Konstytucji 3 Maja. 233 lata temu w Zamku Królewskim w Warszawie przyjęto pierwszą konstytucję w nowożytnej Europie i drugą na świecie.

W 11 artykułach opisano ustrój prawny Rzeczypospolitej, zasady funkcjonowania społeczeństwa i państwa oparte na koncepcji demokratyzacji stosunków społecznych. Uregulowano organizację władz państwowych oraz prawa i obowiązki obywateli. Wprowadzono ustrój monarchii konstytucyjnej z silną władzą przedstawicielską. Zastosowano trójpodział władzy na prawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. W pierwszej polskiej ustawie zasadniczej przyjęto również nowatorskie rozwiązania w zakresie parlamentaryzmu. Władzę ustawodawczą sprawował sejm, złożony z dwóch oddzielnych izb. Posłów uznano za reprezentantów całego narodu, bez związania instrukcjami sejmikowymi. Zniesiono również zasadę liberum veto. Konstytucja 3 Maja była kompromisem królewsko-szlacheckim

pomiędzy programem monarchiczno-konstytucyjnym Stanisława Augusta a republikańskim Ignacego Potockiego, Stanisława Małachowskiego i Hugona Kołłątaja. Stanowiła wyraz głębokiego patriotyzmu jej twórców, była dziełem tworzącym późniejszą tożsamość suwerennego narodu dążącego do zachowania niezależności państwowej.

(...) chcąc korzystać z pory, w jakiej się Europa znajduje, i z tej dogorywającej chwili, która nas samym sobie wróciła, wolni od hańbiących obcej przemocy nakazów, ceniąc drożej nad życie, nad szczęśliwość osobistą egzystencją polityczną, niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną narodu, którego los w ręce nasze jest powierzony, chcąc oraz na błogosławieństwo, na wdzięczność współczesnych i przyszłych pokoleń zasłużyć, mimo przeszkód, które w nas namiętności sprawować mogą, dla dobra powszechnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia ojczyzny naszej i jej granic, z największą stałością ducha niniejszą konstytucję uchwalamy i tę całkowicie za świętą, za niewzruszoną deklarujemy (...) – czytamy w preambule do Ustawy Rządowej z 1791 r.

To także okazja, aby w duchu wspólnoty oddać hołd tym, którzy walczyli o wolną i niepodległą Polskę.

Z dumą świętujemy razem ten wyjątkowy dzień!